

La mina del Regadiu Nou i la mina de la Creueta

Santa Perpètua de Mogoda

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Polígon industrial Ca n'Oller - Nucli Antic - Can Filuà

Coordenades:

Latitud: 41.52937
Longitud: 2.17294
UTM Est (X): 431002
UTM Nord (Y): 4597855

Classificació

Número de fitxa 08260 - 111
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1782
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: trams destruïts, trams documentats arqueològicament.
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial Protecció Patrimoni Arquitectònic
Accés Restringit
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Reg. A: D0036237, secció D, expedient nº 2658.
Fitxes associades:

[Mina del Regadiu Nou de Can Taió o de la Creueta](#)

[Mina de Can Taió \(Turó de Can Filuà\)](#)

Autoria de la fitxa Goretti Vila i Fàbregas

Data de registre de la fitxa: dj., 30/04/2009 - 02:00

Descripció

La mina del Regadiu Nou de Can Taió i la mina de la Creueta captaria les aigües subterrànies de la riera de Caldes, a uns 600m al nord-est de Ca n'Oller, ja en terme municipal de Polinyà. El traçat de la mina passa per ponent del bosc de l'Oller, just pel marge on es localitza també el forn romà d'en Ventura de l'Oller. En aquest tram s'observen alguns punts de registre d'accés a la mina, coberts amb tapadores metàl·liques. Després travessa el torrent de l'Oller a uns 270m a ponent de la riera de Caldes. A partir d'aquí, la mina resseguia un marge molt marcat situat a uns 300m a l'oest de la riera de Caldes, i que transcorre paral·lel a aquesta. Aquest marge suposa actualment el límit occidental del polígon industrial de Ca n'Oller.

La mina travessaria per on actualment passa l'autopista Ap-7. Continua el seu traçat cap al sud pel polígon industrial de la Creueta, on abans d'arribar al nucli antic del poble de Santa Perpètua de Mogoda fa un gir ample cap a llevant. Després s'orienta altre cop cap al sud-oest fins a Can Filuà on se n'ha documentat arqueològicament un nou tram. Finalitza el seu recorregut en una bassa situada abans del Canyar de la mina de Can Filuà, i que abocaria les aigües sobrants al torrent de Polinyà. Aquesta seria la descripció del seu traçat aproximat descrit a partir del plànol de les mines adjunt en la memòria històrica (PEPPASPM, 1996).

Com a resultat dels diferents treballs encarregats i coordinats pel Consorci Can Filuà al llarg de la mina de Can Filuà (Informe, 2007) actualment es coneix l'existència de 10 pous a partir del barri de la Creueta, nou dels quals han estat localitzats. La distància entre pous és de 110m en els trams verificats. El Pou 1 es troba a l'alçada del Carrer Joan Miró n. 2 - cantonada amb el carrer Josep Jardí. El pou 2 es troba al carrer Sant Llorenç n. 2. El pou 3 al carrer Sant Isidre n. 24. El pou 4 al carrer Sant Isidre cantonada amb el carrer Àngel Guimerà. El pou 5 al Passatge Àngel Guimerà. El pou 6 al carrer Anselm Clavé n. 17. El pou 7 al carrer Vidal i Barraquer n. 49. I els pous del 8 al 10 es troben ja al Sector de Can Filuà. Només el pou 8 no ha estat localitzat.

Observacions:

Segons Josep Àngel Noguera (Consorci de Can Filuà) és la única mina d'aigua de Santa Perpètua de Mogoda de la qual s'ha verificat totalment el seu traçat i de la qual el seu propietari en conserva els drets d'aigua. Veure Foto mapa 1: traçat verificat en vermell. En blau el traçat no comprovat. En el tram final del polígon de Ca n'Oller se'n va documentar arqueològicament també un ramal. Sabem que durant la urbanització del polígon de Ca n'Oller l'aigua de la mina va ser desviada de forma paral·lela i a llevant de l'antic traçat en canonades. Després l'aigua continua el seu recorregut com tradicionalment per l'interior de la mina d'aigua. Al final del polígon de Ca n'Oller es va fer una desviació cap al clavegueram amb una clau de pas per poder executar les obres d'urbanització a Can Filuà. Aquestes van requerir d'un treball previ de localització dels pous d'entrada a la mina. El Consorci de Can Filuà està treballant en millores d'accessibilitat a la mina. La mina passa per terrenys de varis propietaris, els drets d'aigua però són de propietat privada. Foto 2. Plànol del Pla Especial de Protecció del Patrimoni arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda. Text refós novembre de 1996. Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Obres públiques i urbanisme.

Història

Ressenya històrica extreta de CANYAMERES, 2009:

5 de gener de 1782. L'intendent general del Principat de Catalunya establí les aigües subterrànies a Josep Folguera i Arimon, qui construí una mina d'aigua que passa per terres de Regà i d'altres fins arribar a un

camp de Folguera que abans havia estat de Don Josep Francesc de Duran i de Puig.

30 de maig de 1800. Josep Folguera i Arimon va vendre a Gertrudis de Duran i de Duran, propietària dels masos Llobet, Bell·lloc i Soler de Santa Perpètua de Mogoda, 4 dies i ½ de regar de la mina que havia construït i que passava per la Creueta.

11 de gener de 1810. Pere Folguera ven a carta de gràcia al menor Francesc Galí, de Terrassa, i en el seu nom als seus tutors, això és: Ignàsia la mare i vídua, Mn. Josep Galí, germans i preveres i Joan Baptista Galí, tots de Terrassa, una gran peça de terra de pertinences del Mas Folguera de Santa Perpètua de Mogoda, franc alou, de 40 quarteres d'extensió. Amb la venda també anava inclosa la ½ de l'aigua de la mina de Folguera, construïda pel pare del venedor que passa per terres de Regàs i d'altres fins arribar a un camp de Folguera que abans havia estat de Don Josep Francesc de Duran.

21 d'octubre de 1847. Pau Folguera va vendre la meitat de la mina de la Creueta a Salvador Bonaplata més un dia més de regar que encara tenia dit Folguera.

28 de febrer de 1853. Conveni pel qual Llorenç Miralpeix ha de donar servitud forçosa pel pas del "aqüeducte" d'aigua per Salvador Bonaplata i Pau Folguera, per donar compliment a la reial ordre de 23/02/1852. Afronta el predi servent a ponent i llevant amb terres del mas Xiol, a tramuntana amb honors d'Esteve Oller (ca n'Oller) i a migdia amb honors de Josep Perera.

25 de gener de 1854. Venda de 2h d'aigua de la mina de Can Folguera al seu pas per la casa de Cal Rossell de la Sagrera que fan Pere i Eulàlia Casanoves Batllori, a favor de Llorenç Miralpeix. Aquestes dues hores les tenia Pere Casanoves pel seu avi Casanoves qui va casar amb una filla de can Folguera i li van donar per dot 4h de regar de la mina de can Folguera el diumenge.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANTA PERPÈTUA DE MOGODA (1996). Pla Especial de Protecció del Patrimoni arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda. Text refós novembre de 1996. Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Obres públiques i urbanisme.

Plànol de mines. Traçat aproximat. Font: Memòria històrica del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda.

CONSORCI URBANÍSTIC CAN FILUÀ (2006). Informe treballs de localització i del seu estat de conservació de la mina de la Creueta o de Can Taió. Consorci Urbanístic Can Filuà (Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Generalitat de Catalunya. Institut Català del Sòl). Abril 2006.

CANYAMERES, Esteve (2009). Masos, masies i masoveries. Estudi de l'agricultura de Santa Perpètua de Mogoda i Santiga (segles XI-XX). Edita: Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda.

